

Opstart af programmet "Stellarium":

Windows:

Under installationen tilføjes ikonet "Stellarium" under "Start", "Programmer". Vælg dette ikon og aktiver programmet ved at klikke på det med musen.

Mac:

Start programmet ved at dobbeltklikke på ikonet "Stellarium".

Konfiguration og opstart:

Stjernernes og planeternes positioner på himlen afhænger af observationspositionen samt af dato og klokkeslæt.

Når man aktiverer programmet "Stellarium" for første gang, anvender programmet standardindstillingerne. Disse indstillinger anvender f.eks. Paris som sted samt den dato og det klokkeslæt, der er gemt i computeren. Observationsretningen er standardindstillet som syd.

Observationsretningen kan ændres mod højre eller venstre, samt op eller ned, ved hjælp af piletasterne på tastaturet. For at ændre på observationsretningen ved hjælp af musen skal den venstre musestaste trykkes og holdes nede, mens musen bevæges i den ønskede retning. Hvis man vil gøre billedudsnittet større eller mindre, bruger man enten tasterne "Billede op" eller "Billede ned", eller man drejer på musehjulet. Tasten "\ " bruges til at vende tilbage til normalt billedudsnit.

Hvis man vil vælge et bestemt objekt på himlen, bevæger man musen hen til det pågældende objekt og klikker med venstre musetast. Valget kan annulleres ved at trykke med højre musetast. Hvis man trykker på mellemrumstasten på tastaturet centrerer objektet midt i programvinduet. Tasten "/" forstørrelser billedet af det udvalgte objekt.

Start med at vælge menusprog for at gøre betjeningen af programmet nemmere. Menu sproget vælges som følger: Tryk på funktionstasten "F2" eller klik på symbolet "Indstillingsvindue" i venstre menufelt.

Herefter vises vinduet "Konfiguration". I mappen "Diverse" kan man vælge det ønskede menusprog.

Disse indstillinger skal foretages, for at programmet "Stellarium" kan vise de korrekte stjerne- og planetpositioner. Programmet "

"Stellarium" viser stjernernes og planeternes positioner på det sted, som brugeren har indtastet.

Tryk på funktionstasten "F6" eller klik på symbolet "Stedvindue" i venstre menufelt. Herefter åbnes vinduet "Sted". I indtastningsfeltet nederst til højre – ved siden af verdenskortet – indtastes navnet på den by, som man befinder sig i eller tæt ved. Begynd at indtaste byens navn. Programmet begynder at søge efter byer med de indtastede bogstavkombinationer. Jo flere bogstaver, der indtastes i indtastningsfeltet, jo mere præcist bliver udvalget. Hvis det indtastede bynavn ikke vises på listen, indtaster man navnet på en anden by i nærheden. Bekræft valget af sted ved at klikke på bynavnet. Hvis man vil anvende samme sted ved næste programaktivering, bevæger man musetasten over til funktionen "Gem som standard", hvorefter man klikker med venstre musetast.

Den dato og det klokkeslæt, der er gemt i computeren, anvendes som dato og klokkeslæt i programmet. Hvis man vil ændre på indstillingerne, trykker man på funktionstasten "F5" eller klikker på symbolet "Dato/klokkeslætsvindue" i venstre menufelt. Herefter vises vinduet "Dato og klokkeslæt". Man kan klikke på op- og nedpilene med musen for at ændre på indstillingerne. Hvis man vil vende tilbage til den aktuelle dato og det aktuelle klokkeslæt, lukker man vinduet "Dato og klokkeslæt" ned og trykker herefter på tasten "8". Hvis man vil køre klokkeslættet hurtigt frem eller tilbage, trykker man på tasten "I" eller "J". Hvis man trykker på tasten "K", kører klokkeslættet videre igen med normal hastighed. Hvis man trykker på tasten "K" ved normal hastighed, stoppes uret (pause). Hvis man trykker på tasten "K" igen, starter uret igen ved normal hastighed. Hvis man vil vende tilbage til den aktuelle dato og det aktuelle klokkeslæt, trykker man herefter på tasten "8".

Menupunkter

Venstre menu:

Sted-vindue [F6]

Man kan vælge sted på flere forskellige måder:

- Ved at klikke på stedet på verdenskortet.
- Ved at indtaste et bynavn.
- Ved at vælge et bynavn på listen over byer.
- Ved at indtaste breddegrad, længdegrad, højde og bynavn.
- Ved hjælp af funktionen "Føj til liste" eller "Slet" kan man tilføje eller slette et bynavn på listen.

I stedet for at vælge et sted på Jorden kan man også vælge et sted på listen over planeterne.

Hvis man aktiverer funktionen "Gem som standard", anvender "Stellarium" det pågældende valg ved hver enkelt programstart.

Dato/klokkeslætsvindue [F5]

Her kan man indtaste dato og klokkeslæt for observationen.

Himmels- og visningsvindue [F4]

Himmel:

Visningsoptioner for stjerner, planeter, satellitter og atmosfærer.

Markering:

Koordinatsystemer og hjælpelinjer til stjernebilleder samt projektionsspektiver.

Landskab:

Udvalg af landskabsbilleder for observationsstedet.

Stjernesagn:

Udvalg af stjernesagn og de tilhørende stjernebilleder.

Søgefelt [F3]

Indtastning af navnene på planeter, stjerner, tåger eller satellitter. Navnene skrives automatisk færdigt af programmet. Ved hjælp af tabulatortasten kan man kigge søgeresultaterne igennem og bekræfte sit valg ved hjælp af tasten „Indtastning“.

Indstillingsvindue [F2]

Diverse:

Indstilling af programsprog samt informationer om det valgte objekt og standardindstillingerne.

Navigation:

Indstillingsoptioner til programstyring ved hjælp af tastatur og mus, herunder dato og klokkeslæt ved programstart.

Værktøjer:

Indstillingsoptioner for planetariumsindstillinger og skærbilleder samt tilføjelse af stjerne kataloger.

Skripter:

Udvalg og udførelse af skripter.

Udvidelser:

Tilføjelse og konfiguration af funktioner.

Hjælp-vindue [F1]

Nederste menu:

Stjernebillede-hjælpelinjer **[c]**

Aktivering/deaktivering af stjernebillede-hjælpelinjerne.

Skift mellem ækvatorial montering og azimutmontering **[Ctrl+m]**

Skift mellem ækvatorial montering og azimutmontering.

Stjernebilledebetegnelse **[v]**

Aktivering/deaktivering af stjernebilledebetegnelse.

Centrering af det udvalgte objekt **[mellemlumstast]**

Centrering af det udvalgte objekt i midten af skærmen.

Stjernebilledefigurer **[r]**

Fremvisning i billeder af stjernebilledefigurer.

Natmodus

Skift mellem dags- og natmodus.

Det ækvatoriale koordinatsystem **[e]**

Aktivering/deaktivering af det ækvatoriale koordinatsystem.

Fuld-størrelse-modus **[F11]**

Skift mellem billeder i fuld størrelse og vinduer.

Azimutvinkler **[z]**

Aktivering/deaktivering af azimutvinklerne.

Satellitantydninger **[Ctrl+z]**

Aktivering/deaktivering af visning af satellitter.

Jord **[g]**

Aktivering/deaktivering af billede af landskabsjorden.

Langsommere tidsforløb **[j]**

Gør tidsforløbet langsommere eller vender tidsforløbet.

Himmelretninger **[q]**

Aktivering/deaktivering af betegnelsen af himmelretningerne.

Normalt tidsforløb **[k]**

Vender tilbage til normalt tidsforløb eller stopper tidsforløbet.

Atmosfærer **[a]**

Aktivering/deaktivering af atmosfærebilleder.

Anvend det aktuelle klokkeslæt **[8]**

Programmet anvender den dato og det klokkeslæt, der er gemt på computeren.

Tåger **[n]**

Aktivering/deaktivering af tågebetegnelse.

Hurtigere tidsforløb **[l]**

Gør tidsforløbet hurtigere eller vender tidsforløbet.

Planetbetegnelse **[p]**

Aktivering/deaktivering af planetbetegnelse.

Taster

Dato og klokkeslæt:	
Ctrl + -	Træk 1 soltime fra
Ctrl + =	Læg 1 soltime til
-	Træk 1 soldag fra
=	Læg 1 soldag til
[Træk 1 soluge fra
]	Læg 1 soluge til
Alt + =	Læg 1 stjernetime til
Alt + -	Træk 1 stjernerdag fra
Alt + [Træk 1 stjerneuge fra
Alt +]	Læg 1 stjerneuge til
7	Stop uret
8	Anvend det aktuelle klokkeslæt
j	Langsommere tidsforløb
k	Normalt tidsforløb
l	Hurtigere tidsforløb
J	Reducer tid-hastighed en smule
L	Øg tid-hastighed en smule

Visningsindstillinger:	
.	Ækvatorlinje
,	Ekliptikalinje
;	Meridian
a	Atmosfære
b	Stjernebilledegrænser
c	Stjernebillede-hjælpelinjer
e	Det ækvatoriale koordinatsystem
f	Dis
g	Jord
n	Tåge
p	Planetbetegnelser
q	Himmelretninger
r	Stjernebilledefigurer
s	Stjerner
v	Stjernebilledebetegnelser
z	Azimutvinkler
F11	Fuld-størrelse-modus
Ctrl +H	Vandret afspejling
Ctrl +V	Lodret afspejling

Bevægelse og valg:	
/	Forstørrelse af det udvalgte objekt
T	Forfølg det udvalgte objekt
\	Zoom ud
Mel.rumstast	Centrering på det udvalgte objekt
Ctrl +g	Sæt udvalgte planeter som udgangsplaneter
Venstreklik	Vælg objekt
Højreklik	Annuller valg
Billede op	Forstørre

Billede ned	Formindske
Ctrl + pil op/ned	Forstørre / formindske
Piletaster / Træk med venstre musetast	Fuldstændigt himmelbillede

Plug-in Key Bindings:	
Ctrl +z	Vis satellitter
Z	Vis satellitnavne
Ctrl +Z	Satellitkonfiguration

Teleskopstyring:	
Ctrl +0	Kør teleskop #0 til det udvalgte objekt
Ctrl +1	Kør teleskop #1 til det udvalgte objekt
Ctrl +2	Kør teleskop #2 til det udvalgte objekt
Ctrl +3	Kør teleskop #3 til det udvalgte objekt
Ctrl +4	Kør teleskop #4 til det udvalgte objekt
Ctrl +5	Kør teleskop #5 til det udvalgte objekt
Ctrl +6	Kør teleskop #6 til det udvalgte objekt
Ctrl +7	Kør teleskop #7 til det udvalgte objekt
Ctrl +8	Kør teleskop #8 til det udvalgte objekt
Ctrl +9	Kør teleskop #9 til det udvalgte objekt

Hvis et skript kører:	
J	Reducer skriptets udførselshastighed
K	Anvend den normale skriptudførelshastighed
L	Øg skriptudførelshastigheden

Vinduer:	
F1	Hjælp-vindue
F2	Indstillingsvindue
F3, Ctrl +f	Søgefelt
F4	Himmels- og visningsvindue
F5	Dato/klokkeslætsvindue
F6	Sted-vindue
F12	Skript-konsol-vindue

Diverse:	
Ctrl +m	Skift mellem ækvatorial montering og azimutmontering
Ctrl +q	Afslut
Ctrl +s	Gem screenshot
Ctrl +t	Vis menu

Debug:	
Ctrl +r	Reload style